KOALICJA POLSKA

Warszawa, dnia 15 czerwca 2022 r.

SEKRETARIAT
MARSZAŁKA SEJMU RP
WPŁYNĘŁO
15. 06. 2022
EL.020.930.2022

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP, niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy o samorządzie powiatowym

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniamy pana posła **Marka Sawickiego**.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP.020.167.2022
Data wpływu 15. 06. 2022

KOALICJA POLSKA

L.p.	Nazwisko	Imię	Klub	Podpis
1.	Bartoszewski	Władysław Teofil	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
2.	Bejda	Paweł	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
3.	Biernacki	Marek	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
4.	Grzyb	Andrzej	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
5.	Kasprzak	Mieczysław	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
6.	Klimczak	Dariusz	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
7.	Kosiniak-Kamysz	Władysław	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
8.	Krajewski	Stefan	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
9.	Kurzawa	Dariusz	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
10.	Lubczyk	Radosław	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
11.	Łopata	Jan	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
12.	Maliszewski	Mirosław	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
13.	Nowogórska	Urszula	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	

14.	Pasławska	Urszula	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
15.	Paszyk	Krzysztof	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
16.	Protasiewicz	Jacek	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
17.	Rzepa	Jarosław	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
18.	Raś	Ireneusz	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
19.	Sawicki	Marek	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
20.	Siekierski	Czesław	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
21.	Tomczak	Jacek	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
22.	Zgorzelski	Piotr	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
23.	Ziejewski	Zbigniew	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	
24.	Żelazowska	Bożena	Koalicja Polska – PSL, UED, Konserwatyści	

Projekt

Ustawa

z dnia ..... 2022 r.

o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz ustawy o samorządzie powiatowym

Art. 1

W ustawie z dnia z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, 868, 1093, 1505, 1642, 1873, z 2021 r. poz. 2269, 2271, 2376, 2490 z 2022 r. poz. 1, 200, 202, 631) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 7:

a) po ust. 1d wprowadza się ust. 1e w brzmieniu:

„1e. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii jest obowiązane do zawarcia umowy z powiatem o przyłączenie do sieci, sieci o których mowa w ust. 5a i ust. 6a. Przedsiębiorstwo energetyczne nie może odmówić zawarcia umowy o przyłączenie do sieci."

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Samorząd powiatu może zapewnić realizację i finansowanie budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1-4, 7 i 8 i art. 46 oraz w założeniach lub planach, o których mowa w art. 19 i art. 20, oraz w przepisach odrębnych.

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci zapewnić może samorząd powiatu.".

2) w art. 16:

a) w ust. 12:

- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„12. W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, przy sporządzaniu projektu planu, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwa energetyczne są obowiązane współpracować z podmiotami przyłączonymi do sieci z gminami oraz powiatami a w

przypadku przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej współpracować z samorządem województwa, na którego obszarze przedsiębiorstwo to zamierza realizować przedsięwzięcia inwestycyjne; współpraca powinna polegać w szczególności na:"

- ppkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zapewnieniu spójności pomiędzy planami przedsiębiorstw energetycznych i założeniami, strategiami oraz planami, o których mowa w art. 19 i art. 20, w tym realizacją przez samorząd powiatu inwestycji, o których mowa w art. 7 ust. 5a i ust. 6a, a w przypadku przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem paliw gazowych lub energii elektrycznej zapewnienie tej spójności dotyczy planów przedsiębiorstw energetycznych i założeń, strategii i planów sporządzanych przez samorząd województwa.

2) W art. 19:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przedsiębiorstwa energetyczne udostępniają nieodpłatnie staroście plany, o których mowa w art. 16 ust. 1, w zakresie dotyczącym terenu powiatu oraz propozycje niezbędne do opracowania projektu założeń."

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Projekt założeń podlega opiniowaniu przez starostę w zakresie koordynacji współpracy z innymi gminami położonymi na terenie powiatu. „

Art. 2

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, 583.) wprowadza się następującą zmianę:

1) w art. 4 ust. 1 po pkt 12 dodaje się punkt 12a w brzmieniu:

„12a) gospodarki energii, ciepła i paliw;"

Art. 3

1. Do budowy i rozbudowy odcinków sieci samorząd powiatu przysługuje dofinansowanie w wysokości 85% kosztów inwestycji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zgodnie z art. 401 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 2019 oraz z 2021 r. poz. 1815 i 2127) otrzymuje z budżetu państwa dotację na realizację zadania, o którym mowa w ust. 1.
3. Dotacja przyznawana jest w wysokości określonej w rocznym planie finansowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
4. Minister właściwy do spraw klimatu określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki oraz tryb dofinansowania, maksymalną wysokość kwoty dofinansowania, w tym wykaz kosztów objętych dofinansowaniem oraz wzór wniosku o udzielenie dofinansowania.

Art. 4

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Głównym założeniem projektu jest umożliwienie powiatom uczestniczenia w zakresie budowy i rozbudowy sieci energetycznych. Zauważyć należy, iż co do zasady samorząd powiatowy jest wyłączony z zadań związanych z gospodarką i polityką energetyczną, w której uczestniczy samorząd gminny, jak i samorząd wojewódzki.

Obecnie wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych ogranicza między innymi brak możliwości przyłączenia instalacji produkujących taką energię do sieci. W roku 2021 przedsiębiorstwa energetyczne rozpatrzyły odmownie aż 25% wniosków o przyłączenie instalacji OZE do sieci, wobec 5% w roku poprzedzającym. Jako główny powód braku pozytywnego rozpatrzenia wnioski o przyłączenie ww. instalacji do sieci wskazywany był brak możliwości technicznych. Powyższe wiąże się z kwestią dostępności i stanu infrastruktury sieciowej, co przekłada się bezpośrednio również na dostępne moce przyłączeniowe. Zbyt niskie tempo rozwoju istniejącej infrastruktury energetycznej jest kolejną przeszkodą w przedmiocie rozwoju sektora energii odnawialnej.

Zasadnym jest więc aby również samorząd powiatowy zyskał kompetencje umożliwiające realizację zadań związanych z gospodarką energetyczną. W tym celu w projekcie zaproponowano zmianę przepisów ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, 583.). Dzięki projektowanej zmianie do zadań publicznych o charakterze ponadgminnym realizowanych przez powiaty należeć będzie również gospodarka energią, ciepła i paliw. Zakładane zmiany ustawy z dnia z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 631) umożliwić zaś mają powiatom podejmowanie działań związanych z realizację budowy i rozbudowy sieci, w tym na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, jak też finansowanie tego typu inwestycji. Ponadto zgodnie z projektem powiaty wyposażone zostały w kompetencje umożliwiające budowę i rozbudowę odcinków sieci służących do przyłączenia instalacji należących do podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci.

Zgodnie z kolejną proponowaną zmianą Prawa energetycznego przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii zobowiązane zostały do zawierania umowy z powiatem o przyłączenie do sieci, sieci realizację lub rozbudowę której na potrzeby przyłączania podmiotów ubiegających się o przyłączenie przeprowadził i sfinansował dany powiat.

Proponowane w projekcie rozwiązania przyczynią się do zmniejszenia barier rozwoju energetyki odnawialnej, do których zaliczyć należy obok problemów z ograniczeniami w

zakresie możliwości finansowania inwestycji przez przedsiębiorców również problemy z funkcjonowaniem infrastruktury sieciowej, która mogłaby obsługiwać instalacje produkujące energię odnawialną. Likwidacja powyższych ograniczeń ma szczególna znaczenie w kontekście polityki energetycznej Unii Europejskiej. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych określony został wiążący ogólny cel unijny odnośnie udziału energii ze źródeł odnawialnych w Unii, w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r., który wynosi najmniej 32 %. W odniesieniu zaś do Polski nałożone zostało zobowiązanie, zgodnie z którym docelowy udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 r. wynosić miał 15 %. Cel ten został osiągnięty dzięki wliczeniu do powyższej wartości biomasy. którą stanowi drewno jako nośnik energii głównie na potrzeby domowe. Jednocześnie zgodnie z ww. dyrektywą unijny prawodawca potwierdził szczególne ukierunkowanie finansowania w stosunku do takich celów jak tworzenie infrastruktury sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, inteligentnych sieci, tak by zwiększyć osiągalny pod względem technicznym i opłacalny pod względem ekonomicznym poziom energii odnawialnej w systemie elektroenergetycznym.

Biorąc po uwagę powyższe krajowy sektor energetyczny wymaga określenia instrumentów prawnych umożliwi rozbudowę sieci oraz ich modernizację, czemu wychodzą na przeciw proponowane zmiany. Podjęcie działań w powyższym zakresie determinuje wysoka dynamika rozwoju sektora energii odnawialnej. Zwrócić bowiem należy uwagę, iż w samym 2021 roku do Polskich Sieci Energetycznych wpłynęły łącznie 42 wnioski o określenie warunków przyłączenia na łączną moc 10 027 MW, z czego moc 5 990 MW obejmowała źródła OZE (32 wnioski). Tymczasem procedura modernizacyjna sieci trwa od 3 do 5 lat, w skrajnych zaś przypadkach nawet 10 lat.

Zaproponowane w projekcie rozwiązania mają na celu przyspieszenie procesu rozwoju sieci energetycznych, tak aby mogła ona odbierać energie wytworzoną w instalacjach wykorzystujących odnawialne źródła energii. W tym celu powiat, który wyposażony został w kompetencje umożliwiające aktywne uczestnictwo w zakresie rozwoju sieci energetycznej, może korzystać w zakresie wykonywania powyższych kompetencji z finansowania udzielanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki przeznaczone na finansowanie nowo przyznanych powiatom kompetencji pochodzić będą ze środków Skarb Państwa. Wysoka intensywność dofinansowania, określona na 85 % stanowić będzie o atrakcyjności w zakresie korzystania przez powiaty z projektowanych rozwiązań.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy będzie miał wpływ na wydatki budżetu państwa, jednak skala wydatków jest uzależniona od korzystania przez powiaty z projektowanych rozwiązań.

Projekt ustawy będzie miał wpływ na budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.